

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **H. K.**, zastoupen JUDr. Vitem Biolkem, MBA, advokátem se sídlem Bohuslava Martinů 1038, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 1. 2017, č. j. 32 Az 55/2015 – 48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Vítu Biolkovi, MBA, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 3. 12. 2015, č. j. OAM-409/ZA-ZA05-K03-2015, Ministerstvo vnitra (dále jen „žalovaný“) neudělilo žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji zamítl rozsudkem ze dne 26. 1. 2017, č. j. 32 Az 55/2015 – 48.

[3] V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědi žalobce v řízení o mezinárodní ochraně a na základě informací o zemi původu. Tyto informace jsou transparentní, pocházejí z různých nezávislých informačních zdrojů, a proto je lze považovat za objektivní a přiměřeně aktuální.

[4] Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Žalobce neměl s členy hnutí Hizballáh žádné konkrétní potíže, a to ani v době, kdy pro uvedené hnutí pracoval. Při tvrzeném přesvědčování ke vstupu do tohoto hnutí nebylo vůči žalobci použito žádné násilí či hrozba násilí. Nelze popřít, že k tvrzenému náboru mladých mužů do řad Hizballáhu v Libanonu dochází, v případě žalobce však tvrzené přesvědčování nedosáhlo intenzity pronásledování. Žalobcem deklarovanou špatnou ekonomickou situaci v Libanonu a tvrzení, že mladí lidé se snadno dostanou do „pasti“ Hizballáhu, rovněž nelze vyhodnotit jako pronásledování či důvodnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. V případě návratu má žalobce možnost vnitřního přesídlení v rámci Libanonu, tj. mimo jižní oblast, aby se případnému přesvědčování ke vstupu do řad Hizballáhu vyhnul.

[5] Za správné a zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné, lze považovat i neudělení azylu podle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu podle § 13 uvedeného zákona nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo 14 zákona o azylu. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok a žalobce se ho v průběhu správního řízení ani nedomáhal. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace a zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, lze považovat učiněný závěr za přezkoumatelný.

[6] Po zhodnocení výpovědi žalobce a důvodů podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany na podkladě shromážděných informací o zemi původu, nelze podle krajského soudu dospět k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana podle tohoto ustanovení.

[7] Krajský soud tedy neshledal žalobou vytýkané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Podle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[9] Krajský soud se podle stěžovatele neúplně a nesprávně vypořádal s jeho tvrzenými skutečnostmi, pokud uzavřel, že nejsou splněny podmínky pro přiznání doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Připustil, že na udělení mezinárodní ochrany podle

pokračování

tohoto ustanovení není subjektivní nárok a je na posouzení žalovaného, zda využije svou diskreční pravomoc. Správní uvážení však v žádném případě neznamená libovůli v rozhodování správního orgánu a nemůže vést k nepodloženým rozhodnutím. Žalovaný je povinen dodržovat v rámci své rozhodovací činnosti minimálně ty zásady, na nichž stojí správní řízení, nehledě na to, že je nutno rozhodovat i v kontextu základních práv a svobod, které mají být bez výhrad dodržovány. Jedná-li se o okolnosti zvláštního zřetele hodné, což v daném případě jistě kombinace bezpečnostní situace v Libanonu, aktivit a verbování hnutí Hizballáh a náboženské příslušnosti žalobce je, pak je neuplatnění správního uvážení porušením zásady zákonnosti. Krajský soud nevzal tuto skutečnost při svém rozhodování plně v úvahu.

[10] Stěžovatel dále vyjádřil nesouhlas se závěrem krajského soudu, že mu pro případ návratu do jeho vlasti nehrozí nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Krajský soud neodůvodnil, z jakých konkrétních podkladů vycházel, pokud učinil nesporným, že přesvědčování stěžovatele ze strany radikálního hnutí Hizballáh nedosáhlo intenzity pronásledování, a že má možnost vnitřního přesídlení. Smyslem § 14a odst. 2 zákona o azylu je ochrana života, zdraví a lidské důstojnosti osob, které žádají o mezinárodní ochranu. Neposkytnutím mezinárodní ochrany by byla nejen porušena ústavou i mezinárodními dokumenty garantovaná práva na život, zdraví a lidskou důstojnost, ale především by byl popřen smysl a účel uvedeného ustanovení, obzvláště za situace, kdy není jisté a natož prokázané, zda bezpečnostní situace v Libanonu, verbování hnutí Hizballáh či aktivity Islámského státu nebudou nadále nabírat na intenzitě. S ohledem na uvedené skutečnosti je rozsudek krajského soudu nejen nepřezkoumatelný, ale i nezákonný.

[11] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a rozsudek krajského soudu s tím, že nespatřuje v postupu krajského soudu ani svém žádné pochybení. Žalobou napadené rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu se zákonem.

[13] V případě stěžovatele žalovaný neshledal existenci žádného z taxativně vymezených důvodů udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V průběhu řízení bylo zjištěno, že stěžovateli v zemi původu nehrozí pronásledování ve smyslu zákona o azylu a ani zmiňované obavy nelze označit za odůvodněný strach z pronásledování. Žalovaný podložil svůj závěr o nemožnosti aplikace § 12 zákona o azylu relevantními podklady. U stěžovatele rovněž nebyl shledán zvlášť zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Informacemi o zemi původu podložil žalovaný i svůj závěr o neudělení doplňkové ochrany, neboť nedošlo k naplnění některého z taxativně vymezených definičních znaků vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Stěžovatel v zemi původu nebyl žádným způsobem politicky aktivní a ani výslovně neuvedl, že by byl členem hnutí Hizballáh, k tomuto se vyjádřil pouze neurčitě, že všichni šíité z jihu Libanonu jsou automaticky zařazeni do tohoto hnutí. Dále sdělil, že se obává naverbování ze strany Hizballáhu k možným bojům v Sýrii, avšak rekruti v tomto směru, např. ze strany Islámského státu

působí i v zemích s vysokými demokratickými standardy (např. v Belgii, SRN, Francii) a tuto skutečnost nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Sám stěžovatel v zemi původu ani žádné negativní reakce ze strany hnutí nepocítil, nadto jak vyplývá z použité zprávy o zemi původu, Hizballáh vyhledává pouze osoby, které jsou nezvratně oddány jeho ideologii, což však stěžovatel není, a proto mu v případě návratu do Libanonu žádné nebezpečí ohrožení vážnou újmou nehrozí. Stěžovatel má rovněž možnost přestěhovat se z jihu Libanonu na jiné místo v zemi původu, aby se případným „náborářům“ vyhnul. Není pravdou, že by žalovaný nehodnotil a neuvedl, které konkrétní skutečnosti ze zpráv shromážděných během řízení považuje za relevantní pro své rozhodnutí, neboť z konkrétních zpráv je v odůvodnění rozhodnutí citováno. Rozhodnutí žalovaného i rozsudek krajského soudu jsou řádně odůvodněny přesvědčivými argumenty a informacemi pocházejícími z různých nezávislých zdrojů, z čehož je zřejmé, že tyto orgány nerozhodovaly na základě své libovůle, včetně posouzení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Tomu, že vnitropolitická a bezpečnostní situace v Libanonu není tak vyhrocená, aby naplňovala důvody a podmínky uvedené v § 14a zákona o azylu vedoucí k možnému udělení doplňkové ochrany, svědčí také fakt, že v Libanonské republice v současné době pobývá na jejím území více než jeden milion uprchlíků ze sousední Sýrie, kteří zde nalezli bezpečí a zaopatření. Z napadeného rozsudku krajského soudu také vyplývá, že soud vycházel při rozhodování ze shodných informačních zdrojů jako žalovaný.

[14] S ohledem na výše uvedené je kasační stížnost nedůvodná, a proto žalovaný navrhl, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

V.

[15] Nejvyšší správní soud se podle § 104a s. ř. s. zabýval nejprve otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a je tedy přijatelná. Nejvyšší správní soud se vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu podrobně věnoval např. ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS), kde dospěl k závěru, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat mimo jiné tehdy, pokud se dotýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. Nyní posuzovaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, neboť dosud nebyla v judikatuře zdejšího soudu řešena otázka, zda může být důvodem k udělení doplňkové ochrany bezpečnostní situace v Libanonu a obava stěžovatele, že bude nucen ke vstupu do hnutí Hizballáh.

[16] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Jelikož stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu také pro jeho nepřezkoumatelnost, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto stížní námitkou, protože by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

pokračování

[19] Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Meritorní přezkum rozsudku je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů krajský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatel se závěry krajského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[20] Stěžovatel především vytýkal krajskému soudu nesprávné posouzení splnění podmínek pro přiznání doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[21] Podle taxativního výčtu v § 14a odst. 2 zákona o azylu je možno udělit doplňkovou ochranu jen ve vymezených případech vážné újmy, za níž se považuje: a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Z uvedeného vyplývá, že při aplikaci § 14a zákona o azylu nemá správní orgán žádnou možnost správní úvahy ve směru rozšiřování důvodů zde vymezených, a že doplňkovou ochranu lze udělit jen v případě naplnění taxativně vymezených podmínek § 14a zákona o azylu.

[22] V podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v průběhu pohovoru stěžovatel uvedl, že odjel z vlasti v roce 2014, měl pas a české vízum, s jeho vyřízením a vycestováním z vlasti neměl žádné potíže. V Libanonu měl špatný život. Jsou tam problémy mezi sunnity a šiity, problémem jsou i salafisté. Stěžovatel měl potíže s Hizballáhem. Nebyl členem tohoto hnutí, ale byl kandidátem. Od svých asi 17 let věku do odchodu z vlasti pro Hizballáh pracoval. Dělal jen hlídače na předměstí, působil ve skupině, kde byli někteří ozbrojeni, on nikoli. V rámci své práce pro Hizballáh žádné problémy neměl, byl jen obyčejný člověk, který si plnil své úkoly. Nedostával žádnou odměnu. Peníze na živobytí dostával od matky, s níž bydlel. Neúčastnil se žádných bojových akcí, neprošel žádným výcvikem, ale chtěli to po něm. Toto přesvědčování ze strany členů Hizballáhu ke vstupu do jejich řad trvalo asi půl roku před jeho odjezdem. Všude, kde ho viděli, poslali někoho se vzkazem, aby přišel do jejich sídla. V Libanonu je špatná ekonomická situace, není tam žádná práce a mladí lidé se snadno dostanou do „pasti“ Hizballáhu. Potvrdil, že žádné problémy kvůli svému odmítavému postoji ke spolupráci neměl, rovněž neměl žádné potíže s libanonskými úřady, armádou či policií. Neměl ani žádné problémy se salafisty, ale bál se, že by se mu mohlo něco stát. V případě svého návratu do vlasti se obává, že jako

šiita bude muset vstoupit do řad Hizballáhu a tam zemře, nebo ho chytí salafisté či jiné strany, které bojují mezi sebou, a připraví ho o život nebo bude unesen členy tzv. Islámského státu. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je dobrý.

[23] Ve vztahu k existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný vycházel především z výpovědi stěžovatele a dále ze shromážděných informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Libanonské republice. Konkrétně vycházel z Výroční zprávy Amnesty International 2014/2015 ze dne 25. 2. 2015, Výroční zprávy Human Rights Watch 2015 ze dne 29. 1. 2015, Informace International Crisis Group (ICG) ze dne 20. 7. 2015 a ze dne 13. 5. 2013, Informace Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky: Náborové praktiky Hizballáhu ze dne 4. 11. 2013 a z aktuálních informací databáze ČTK o Libanonu. Veškeré uvedené informace jsou součástí spisového materiálu. Stěžovateli byla dána možnost seznámit se s výše uvedenými informacemi, vyjádřit se k nim a navrhnout další podklady rozhodnutí. Stěžovatel této možnosti nevyužil. Nevzněl ani žádné námitky proti zdrojům informací či způsobu jejich získání, nenavrhoval ani doplnění podkladů.

[24] Podle názoru Nejvyššího správního soudu měl žalovaný k dispozici dostatek relevantních, důvěryhodných, vyvážených a aktuálních informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Libanonu k tomu, aby mohl rozhodnout o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Z uvedených podkladů vyplývá, že vstup do hnutí Hizballáh je založen na dobrovolnosti a oddanosti ideologii. Z podkladů nevyplývá, že vstup je založen na bázi nuceného odvodu, kterého se stěžovatel obával. Sám stěžovatel uvedl, že v Libanonu s tímto hnutím žádné konkrétní problémy neměl. Stejně jako ostatní šiité na jihu Libanonu pro toho hnutí vykonával určité práce (dělal hlídače na předměstí). V průběhu cca 6 měsíců byl pouze několikrát kontaktován členy Hizballáhu, kteří jej přesvědčovali ke vstupu do tohoto hnutí. Přitom nebyl vystaven nepřiměřenému nátlaku, vyhrožování apod. Ačkoli stěžovatel tomuto přesvědčování nepodleh a do hnutí Hizballáh nevstoupil, neměla na něj tato okolnost v jeho případě negativní dopad, což stěžovatel ve správním řízení potvrdil. Jak správně uvedl žalovaný, stěžovatel má stejně jako ostatní občané Libanonu rovněž možnost přestěhovat se z jihu Libanonu na jiné místo v rámci země původu, aby se případnému „verbování“ vyhnul. Tomu nebrání žádné specifické osobní důvody na straně stěžovatele, on ostatně žádné takové důvody ani neuváděl. Stěžovatel podle svého tvrzení rovněž neměl ani žádné problémy s libanonskými úřady, armádou či policií. Tomuto tvrzení odpovídá i to, že mohl legálně letecky vycestovat ze země původu. Lze proto uzavřít, že u stěžovatele nehrozí v případě návratu do vlasti vážná újma spočívající v uložení nebo vykonání trestu smrti, resp. v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání. Pokud jde o bezpečnostní situaci v Libanonu, tuto sice nelze popsat jako bezproblémovou, na druhé straně nevykazuje znaky mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, tak jak byl definován v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb. NSS. Stěžovatel v této souvislosti poukazoval i na nebezpečí teroristických útoků ze strany salafistů. K tomu je třeba uvést, že tato potencionální hrozba se obecně vztahuje na všechny obyvatele Libanonu. V průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by stěžovateli hrozilo zvýšené riziko oproti ostatním obyvatelům jeho vlasti. Ani sám stěžovatel neuvedl, že by byl s takovými skupinami v kontaktu, nebo že by se o něj členové těchto skupin přímo zajímali.

pokračování

[25] Závěr žalovaného, že stěžovateli v případě návratu do Libanonu nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu a není tak dán důvod pro udělení doplňkové ochrany, je proto správný. Krajský soud se tedy nedopustil stěžovatelem vytýkané nezákonnosti, když se s tímto závěrem ztotožnil a podanou žalobu zamítl.

[26] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[27] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[28] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu